

Ἐν τούτοις τὰ πράγματα, κατὰ τὸ φαινόμενον τοῦλάχιστον, εἰσήσαν ὅτε ὁ Λαμὸτ Ὀνδάρδ ἀνακινεῖ πάλιν τὸ ζήτημα ἐν Γαλλίᾳ, δημοσιεύσας τῷ 1714 μίμησιν τῆς Ἰλιάδος μετὰ λόγου περὶ τοῦ Ὀμήρου, Ὀμήρου οὐχὶ Ἕλληνας, ἀλλὰ Γαλάτου καὶ μάλιστα Παρισίνου τῶν τελευταίων ἐτῶν τῆς μεγάλης βασιλείας. Ἡ κυρία Δασιὲ τότε ἀναφαίνεται ἐν τῷ μέσῳ. Καὶ πολλάκις μὲν ἐγένετο ἀντιπαράθεσις τοῦ Ὀμήρου πρὸς τοὺς νεωτέρους ποιητάς, ἀλλὰ πάντοτε ἐγένετο λόγος περὶ Ὀμήρου, οὐτινος δὲν εἶχον ἀκριβῆ γνῶσιν, τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἠθέλησε νὰ ἀναπληρώσῃ ἡ κυρία Δασιὲ ἐπιχειρήσασα μετάφρασιν ἱκανὴν νὰ καταστήσῃ γνωστὰς τὰς θείας καλλονὰς τοῦ ποιητοῦ, καθ' ὅσον τοῦτο ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ διὰ μεταφράσεως.

Ἡ μετάφρασις αὕτη περιεποίησε μὲν τιμὴν μεγίστην τῇ κυρίᾳ Δασιῇ, ἀνέστησεν ὅμως τὴν παλαιὰν ἔριν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην πάντες σχεδὸν οἱ μεγάλοι συγγραφεῖς, πλὴν τοῦ Φενελῶνος, εἶχον ἐκλίνει, οἱ δὲ νεώτεροι στερούμενοι μεγαλοφυΐας ὅπως δημιουργήσωσι νέα ἀριστουργήματα, εὗρον ἐν τῇ μεταφράσει ταύτῃ ἱκανὴν ὕλην λογομαχικῶν ἐπικρίσεων. Ἐπὶ δύο ἢ τρία ἔτη ἐγράφοντο σάτυραι ἐξ ἀμφοτέρων τῶν διαμαχομένων μερῶν, ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία ἀνησυχεῖ καὶ ἡ δημοσιογραφία δὲν ἔμεινε ξένη κατὰ τὴν τρίτην ταύτην περίοδον τῆς ἔριδος.

Ἡ κυρία Δασιὲ πολεμουμένη ἐξηκολούθει ὑπερασπιζομένη τὸ αἶσθημα τοῦ καλοῦ διὰ τοῦ συγγράμματος αὐτῆς τοῦ ἐπιγραφομένου Causes de la Corruption du Goût, ἔργου θεωρουμένου ὑπὸ αὐστηρῶν κριτικῶν ὡς πλήρους πνεύματος καὶ κρίσεως ὀρθῆς.

Τοιοῦτον ὑπῆρξε τὸ μέρος τῆς κυρίας ταύτης ἐν τοῖς γαλλικοῖς γράμμασιν, ὅπερ παρὰ τὰς εἰρωνείας τοῦ Βολταίρου περιποιεῖ αὐτῇ ἐπιφανῆ θέσιν.

Ἡ κυρία Δασιὲ καταβληθεῖσα ὑπὸ τῆς πολλῆς ἐργασίας ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ ἐξήκοντα καὶ ἑπτὰ ἐτῶν τῷ 1420.

Ἡ φιλολογικὴ ἔρις, ἣτις μεταξὺ τῆς κυρίας Δασιὲ καὶ τοῦ Λαμὸτ εἶχε λήξει φιλικώτατα δι' ἐνὸς γεύματος, ἐξηκολούθησε μεταξὺ τῶν μὴ μετασχόντων τοῦ συμποσίου μέχρι τοῦ 1718 καὶ ἔτι πλέον. Ἄλλ' ὁ δέκατος ὀγδοὺς αἰὼν, ὡς λέγει ὁ Σαιμπιέρ, ἐτιμωρήθη διὰ τὸν πόλεμον τοῦτον κατὰ τῆς ἀρχαιότητος, διότι ἀπολέσας τὸ Ὀμηρικὸν αἶσθημα συναπώλεσε καὶ αὐτὸ τὸ αἶσθημα τῆς ἀληθοῦς καὶ μεγάλης ποιήσεως.

Ἐπρεπεν ὄντως ν' ἀναφανῶσιν ὁ Βερναρδίνος Σαιμπιέρ, ὁ Ἀνδρέας Χενιέρος καὶ ὁ Σατωβριάνδος, ὅπως ἐπανεύρωσι καὶ μεταδώσωσι τὸ αἶσθημα τοῦτο.

1. Sainte Beuve Causeries.

2. Diction. philosop. art. é p o p é e.

ΔΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΖΑΡΚΟΥ

ΡΩΣΣΙΚΑΙ ΣΚΗΝΑΙ

(Ὁ φόνος τοῦ ὑπαλλήλου).

Ἰσως γνωστὸν ἐξ ἀκοῆς τυγχάνει εἰς τὸν ἀναγνώστην τί ἐστὶ ῥώσσοις ὑπάλληλος· ἴσως τῷ εἶναι ἐπίσης γνωστὸν, ὅτι κατὰ συνθήκην τὸν ἀποκαλοῦσι π ο λ ὕ γ ρ α φ ο ν· ἀμφίβολον ὅμως ἂν γινώσκῃ τί ἐστὶν ὁ Μ ε λ κ ί - Τ σ ι ν ο β ο ν ί κ, τούτέστιν ὁ κατώτερος ὑπάλληλος.

Εἶναι ιδιόρρυθμος ὕπαρξις, ὃν αἰνιγματῶδες, ὅπερ τείνει μὲν νὰ ἐξαφανισθῇ ἐν Πετροπόλει ἀλλ' ἀκμάζει ἔτι ἐν ἀπάσῃ αὐτοῦ τῇ εἰδεχθείᾳ ἐν Μόσχᾳ.

Ἐγειρόμενος τὴν πέμπτην πρωϊνὴν ὥραν, ἀφοῦ περιβληθῇ ῥυπαρὰν τινα ῥεδιγγόταν, τίς οἶδε τίνος ἐλεεινοῦ παλαιορράπτου ἔργον, μεταβαίνει εἰς τὸ γραφεῖόν του ἔνθα θὰ διαμείνῃ μέχρι τῆς ἐννάτης ἐσπερινῆς ὥρας.... καὶ γράφει.... γράφει....

Τῆς καλλιγραφίας οὐσης ὑποχρεωτικῆς παρὰ τοῖς γραφεῦσι τούτοις, ἐκόντες ἄκοντες σὺν τῷ χρόνῳ τελειοποιῶνται εἰς τὸ ἄκρον ἄωτον τοῦ καλλιγράφευ καὶ κανταντᾶ νὰ εἶναι ἀνυπολόγιτος ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπ' αὐτῶν καλλιγραφουμένων γραμμάτων. Καὶ γράφει.... γράφει.... αἰωνίως γράφει....

Συνήθως ἐν ἀρχῇ τοῦ σταδίου τοῦ λαμβάνει 800 φράγ. κατ' ἔτος, φθάνει ὅμως ἐνίοτε μέχρι τοῦ ν' ἀπολαμβάνῃ

καὶ 4,000· καὶ ἐν τούτοις εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ διορισμοῦ του ἀποταμιεύει.

Ἐνταῦθα θὰ ἐγερθῇ βεβαίως ἡ ἀπορία πῶς, τοιαύτας ἔχων ἀπολαύς, δύναται τοιοῦτος ἄνθρωπος νὰ κάμῃ οἰκονομίας καὶ ν' ἀποταμιεύῃ· ἡ κατανόησις ὅμως τοῦ ἀνεξηγήτου τούτου φαινομένου εἶναι εὐκολος.

Ἀνθρωπος τῆς τάξεως ταύτης δὲν ἔχει οὔτε ἀνάγκας οὔτε πάθῃ· ταυτοποιεῖται πρὸς τὴν γραφίδά του, πρὸς τὸ διοικητικὸν ὕφος τῆς ὑπηρεσίας του, ὅπερ τρσαύτην ἐπὶ τέλους λαμβάνει ἐπὶ ῥοὴν ἐπ' αὐτοῦ, ὥστε καταντᾶ μετὰ χρόνον πολὺν νὰ ὁμιλῇ χρώμενος ὁ ρ ο ι ς δ ι ο ι κ η τ ι κ ο ῖ ς.

Σχεδὸν δὲν τρώγει, διότι δὲν δυνάμεθα ν' ἀποκαλέσωμεν τροφήν τὸν μελαψὸν ἄρτον καὶ τὰ ἀ γ γ ο ὕ ρ ι α, ἅτινα εἰς δύο ἰσχνὰς καθ' ἡμέραν δόσεις λαμβάνει, ἐνίοτε δὲ καὶ εἰς μίαν.

Πίνει μόνον τέϊον· καὶ ὅποιον τέϊον, Θεέ μου! Κατὰ δὲ τὰς τρομερὰς ἡμέρας τοῦ ἀποκρυσταλλωτικοῦ ψύχους καὶ ἐν ποτήριον β ό τ κ α ς, ἀθλίας τουτέστιν ἐντοπίας μαστίχης.

Ἀγνοεῖ τὸ πλύνεσθαι.... διότι δὲν ἔχει καιρὸν πρὸς

τοῦτο. Μόνον ὅταν τὸ ὑποκάμισόν του ὡς ἐκ τῆς ἀδιακόπου χρήσεως καὶ τῆς οὐδ' ἅπαξ ἀφαιρεθείσης ἀκαθαρσίας πέση ἀπὸ τοῦ σώματός του εἰς ῥάκη, ἀγοράζει ἕτερον, τὴν δ' ἡμέραν ταύτην, ἣτις εἶνε ἐπίσημος εἰς τὰ χρονικά τοῦ βίου του καθὼ σπανιστάτη κατ' ἔτος, μεταβαίνει εἰς τὸ θερμὸν δι' ἀτμοῦ λουτρόν, μετὰ τὸ ὅποιον ἀποθέτει τὸ ῥάκος γενόμενον ὑποκάμισόν του εἰς τιν' ἄκραν τῆς κοινῆς αἰθούσης καὶ φορεῖ τὸ νέον, ὅπερ θὰ τῷ χρησιμεύσῃ ἐπὶ ἀρκετοὺς μῆνας καὶ ἐν προσδοκίᾳ νέου λουτροῦ διὰ νὰ τὸ ἀντικαταστήσῃ δι' ἐτέρου, καὶ οὕτω καθεξῆς.

Δὲν ἀναγινώσκει· μόνα του πρὸς ἀνάγνωσιν κείμενά εἰσι τὰ ἐγγραφα τῆς ὑπηρεσίας του.

Αἱ ἡδοναί, τὰ παιγνίδια εἶνε πράγματα καθ' ὁλοκληρίαν ἄγνωστα αὐτῷ. Ἐνίοτε μάλιστα καταντᾷ νὰ λησμονῇ τὴν οἰκογένειάν του αὐτὴν καὶ νὰ μὴ ἐνθυμῇται ἄλλων ὁδῶν ὀνόματα ἢ μόνον ἐκείνων ὅσαι ἐκ τῆς κατοικίας του φέρουσιν εἰς τὸ γραφεῖον.

Ἐν μόνον ζωηρὸν αἶσθημα, εἰς καὶ μόνος φλογερὸς πόθος ζωपुरεῖ τὸ κατὰ τᾶλλα πάντα ἀναίσθητον τοῦτο ὄν. Ἡ φιλοχρηματία.

Διατί;

Εἶνε αἰνίγμα.

Νὰ θησαυρίζῃ, ἰδοὺ τὸ μόνον ὄνειρόν του.

Ὑφίσταται ἀκόμη ἐν Μόσχᾳ συνοικία, ἣτις, χωριζομένη ἀπὸ τοῦ Κρεμλίνου διὰ τῆς Μόσκοβας, ἀπομένει ἔτι τὸ ὕστατον καταφύγιον τῆς ρωσικῆς βαρβαρότητος. Ἡ συνοικία αὕτη καλεῖται Ζαμοσκβοριετσχιέ!...

Διασχιζομένη καθ' ἀπάσας τὰς διευθύνσεις ὑπὸ σκοτεινῶν καὶ σκολιῶν ἀγυιῶν, ἀδιεξιτήτων καὶ βρωμερῶν ὁδῶν καὶ στρεβλῶν σταυροδρομιῶν, ἡ συνοικία αὕτη κατέστη τὸ ὀρμητήριον πάντων τῶν ἀναποσπάστων ἀπὸ τῆς πατροπαραδότου βαρβαρότητός των παλαιῶν μοσχοβιτῶν.

Ἀρχαῖοι ἔμποροι, πλεῖστοι γραμματεῖς καλούμενοι ῥασκόλνικοι καὶ κατώτεροί τινες ὑπάλληλοι ἀποτελοῦσι πληθυσμόν, συναγελαζόμενον ἐντὸς ἀφορήτου ἀκαθαρσίας ἐν πληρεστάτῃ ἀκηδεΐᾳ καὶ ἀναισθησίᾳ. Ὁ πολιτισμός, ἡ πρόοδος, ἡ πολυτέλεια, ἡ κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν νεωτέρων κοινωνιῶν εὐημερία εἰσι διὰ τοὺς ἀνθρώπους τούτους πράγματα ἀντικρυς ἀντικείμενα τῇ φύσει καὶ θελήσει τοῦ Θεοῦ τῆς Ἀγίας Ρωσσίας.

Μηχανικῶς ἡμέραν τινὰ διευθυνθεὶς πρὸς τι τῶν χωριζόντων ἀπὸ τῆς πόλεως τὴν συνοικίαν ταύτην σημειῶν, διέβην αὐτὸ μετὰ τῆς προθέσεως ὅπως ἀφεθῶ εἰς περιπλάνησιν ἐντὸς αὐτῆς.

Ἐφ' ἱκανὸν διάστημα ἐβάδισα, ἀδιαφορῶν περὶ τοῦ βορβόρου, ὅστις ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν βημάτων μου κατεσπίλου τὰ ἐνδύματά μου. Καὶ ἡ ὀσφρησίς μου ἐξωκειώθη βαθμηδὸν πρὸς τὰ ἀφόρητα μιάσματα ὅσα πανταχόθεν ἀνεδίδοντο, οὕτω δὲ μετ' ὀλίγον ἐφθασα εἰς μικράν τινα τριγωνικὴν πλατεῖαν, ἥς με ἤρρεσεν ἡ θλιβερά μοναξία.

Ἐκεῖ που ἐν αὐτῇ ἐζωγραφεῖτο τὸ σχῆμα ἡρειπωμένου τινὸς φρέατος, μὲ πρασινωπὰ καὶ κεκοιλωμένα πολυλαχοῦ τὰ χεῖλη τοῦ στομίου, μὲ σαθρὸν περὶ αὐτὸ ξύ-

λινον κρηπίδωμα καὶ ἐν μέσῳ βορβορώδους ἔλους ὡσεὶ νησίδριον ὑψούμενον, μόνον τῆς θλιβερᾶς πλατείας ὠραίωμα. Πέντε ἢ ἑξ ἑξὺλιναι οἰκίαι ἐβυθίζοντο βαρέως εἰς τὸ βορβορώδες ἐν γένει αὐτῆς ἑδάφος, τὰ σαθρὰ τῶν ὁποίων παράθυρα, ἀσυμμέτρως καὶ ἀτάκτως διατεθειμένα ἐπὶ τῶν μελαψῶν τοίχων καὶ διαρκῶς πτῶσιν ἐπαπειλοῦντα εἰς ἐκάστοτε σφοδρυνομένην τοῦ ὥρυομένου ἀνέμου ῥιπήν, ἐφαίνοντο μὲ τὰ ἐρμητικῶς ἀλλ' ἐπισημῶς κεκλεισμένα ὑαλώματα τῶν ὡς νὰ διέταπτον τὸν ὑπ' αὐτὰ διαβάτην ν' ἀπομακρυνθῇ. Ἐσταμάτησα τὸ βῆμα πρὸ οἰκήματος, ἀπαισιωτέραν ἢ τᾶλλα τὴν θέαν παρέχοντος καὶ φαινομένου ὡς νὰ συνεκρατεῖτο βία ἐπὶ τῶν θεμελιῶν του, ὡς ἐμαρτύρουν οἱ ἀποκλίνοντες, πλήρεις ὁπῶν πολυσχημῶν καὶ ἐξογκώσεων ἢ ἐσοχῶν καὶ τὸ ἰσόγειον ἀποτελοῦντες τοῖχοί του, ἐφ' οὗ ἡγείρετο εἶδος πενιχροῦ πυργίσκου. Ἡ πρὸς τ' ἀριστερὰ πλευρὰ τῆς οἰκίας ταύτης βαθμηδὸν ἐταπεινοῦτο τόσον ὥστε εἰς ἀπόστασιν τινα συνεχέετο μετὰ τοῦ ἐδάφους. Τὰ πρὸς τὴν βάσιν πλαίσια τῶν δύο τελευταίων παραθύρων σχεδὸν ἦσαν κατακεχωσμένα εἰς τὴν γῆν, κροσσοὶ δὲ τινες ἀραιοὶ κιτρίνης ἀηδοῦς χλόης ἀποφύσεως ἐκ τινων ἐπὶ τοῦ τοίχου ὁπῶν διεισέδυσον ἔνδον διὰ τινος τεθραυσμένου ὑαλώματος.

Ἡ σκοτεινὴ, ἀπαισία καὶ ἐγκαταλελειμμένη αὕτη οἰκία, μὲ τοὺς ἐκρεόντας τὴν ὑγρασίαν ἐκ τῆς ἐρμηώσεως τοίχους τῆς, εἶχεν ἱστορίαν.

Ἐρριψα τοὺς ὀφθαλμούς μου περὶ ἐμέ. Οὐδ' εἰς διαβάτης ἐφαίνετό που! Οὐδένα ἐγνώριζον ἐν τῇ συνοικίᾳ, οὐδ' ἐγνώριζον κανὸν ποῦ εὐρισκόμεν καὶ ἀκουσίως μου ἔμελλον ν' ἀπομακρυνθῶ, ὅτε ὁ ἀγαθός μου δαίμων μοὶ ἀπέστειλε γρατὰν, ἐλθοῦσαν ἵν' ἀντλήσῃ ὕδωρ ἐκ τοῦ φρέατος.

Ἀπετάθην πρὸς αὐτὴν καὶ ἰδοὺ τί μοι διηγῆθη:

Ἡ οἰκία ἀνῆκεν εἰς τινα χήραν καὶ τὸν υἱὸν τῆς, οἵτινες, κατοικοῦντες εἰς τὴν πόλιν, ἐνψκίαζον τὸν πυργίσκον εἰς τινα τῶν ὑπαλλήλων, ὧν τὸν βίον ἀνωτέρω σὰς ἐζωγράφισα, αἱ δὲ μεταξὺ ἰδιοκτητῶν καὶ ἐνοικιαστοῦ σχέσεις δὲν ἐδράδυναν νὰ καταστῶσι φιλικώταται. Ἐπὶ τριάκοντα συνεχῇ ἔτη κατῴκει ὁ τελευταῖος οὗτος τὴν οἰκίαν τῆς χήρας. Κατήρξατο τοῦ σταδίου του κερδαίνων ἐλάχιστα, ἀλλ' ἐφθασε μὲ τὴν πάροδον τῶν ἐτῶν νὰ κερδαίνῃ τὸν ἀνώτατον ὅρον τοῦ μισθοῦ τῆς προσοδοφόρου θέσεως ἣν κατέσχε· καὶ ἐν τούτοις ὁ βίος του οὐδαμῶς παρήλλαξεν

Οὐδεμίαν ἀνθρωπίνην ἄνεσιν καὶ εὐμάρειαν, οὐδεμίαν διασκέδασιν ἢ ἡδονὴν παρεῖχεν ἑαυτῷ. Ἦρκει αὐτῷ ἡ μία καὶ μόνη καὶ δεσπόζουσα, ὅτι ἐθησαύριζε.

Δὲν ἐκέκτητο οὔτε φίλους οὔτε συγγενεῖς οὔτε συμπαθεῖς γνωρίμους ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Ἐζῆ μόνος, κατάμονος! Μολονότι αἱ κακουχίαι καὶ αἱ στερήσεις τὸν ἐγήρασσαν ταχέως καὶ κατέστησαν τὸν ὀργανισμόν του ἀσθενικόν, ἐν τοσούτῳ δὲν ἠθέλησε ν' ἀλλάξῃ τρόπον τοῦ ζῆν, τὰ δὲ ἀποταμιεύματά του ὅλοεν ἠϋζανον κατ' εὐθεῖαν ἀναλογίαν τοῦ αὐξάνοντος καὶ σφοδρυνομένου ὀσημέραι πάθους τῆς φιλαργυρίας. Ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἐξαντλούμενος καὶ ἐπιθανατούμενος, ἀντεῖχεν ὅμως παραδόξως, διότι

ἠθικῶς οὐδαμῶς ἔπασχε, δὲν ἔπαυε δὲ ἀπὸ τοῦ νὰ μεταβαίνει εἰς τὸ γραφεῖόν του, ὅπερ δι' αὐτὸν εἶχε καταντήσει στοιχεῖον ὑπάρξεως. Ἡ ὑπηρεσία δὲν τὸν ἀπέπεμπε, πάντες ὅμως οἱ γνωρίσαντες ὅπωςδὴποτε αὐτὸν ἀνέμενον τὸν θάνατόν του, ὅστις δὲν προσεδοκάτο ὅτι θὰ ἐδράδυνε πολὺ.

Ἡμέραν τινὰ ὁ υἱὸς τῆς χήρας, πῶν κατὰ κόρον καὶ μεθυθεὶς, ὡμολόγησεν εἰς τὴν μητέρα του, ἐπιστρέψας ἐκ τινων ὀργίων, ὅτι εἶχε κατασπεύσει ἅπασαν τὴν περιουσίαν του καὶ ὅτι ἐπὶ πλέον τὸν ἐδάρυνον καὶ χρέη ἄτινα ἡγνῶει τίνι τρόπῳ νὰ πληρώσῃ.

— Τί θὰ γίνωμεν λοιπόν; τῷ ἀπήντησεν ἡ μήτηρ του. Οὔτε ἐγὼ ἔχω πλέον περιουσίαν.

— Ἀλλ' ἡ οἰκία ἐκείνη;

— Δὲν ἀξίζει σχεδὸν τίποτε. Ὁ ἐνοικιαστὴς μας τρώμαζι νὰ μᾶς δίδῃ τὸ ὀλίγον ἐκεῖνο ἐνοίκιον. Ἦνεν τόσο φιλάργυρος!...

— Θὰ ἔχῃ ὅμως χρήματα αὐτὸς πιστεύω, ὑπέλαθεν ὁ υἱός.

Ἡ μήτηρ ἔρριψε βλέμμα ἐπ' αὐτοῦ.

— Βέβαια, ἀλλὰ δὲν τὰ ἔχει δι' ἡμᾶς.

— ὦ! ὄχι βέβαια!... ἀνταπήντησεν ὁ υἱός.

Ἀγνοῶ πῶς, τὰ βλέμματά των συνηγήθησαν ἐκ νέου. Ἐνόησαν ἀλλήλους χωρὶς νὰ προσφέρωσιν οὔτε λέξιν.

Ὁ ὑπάλληλος δὲν εἶχεν οὔτε φίλους οὔτε συγγενεῖς ἦτο γέρων, φιλάσθενος. Ὅλοι εἰς τὸ γραφεῖόν του ἐπερίμενον νὰ μάθωσιν ὅτι ἀπέθανε. Διατί ἔζη ἀκόμη;

Ἰδοὺ πῶς διευκολύνεται τὸ ἐγκλημα.

Οἱ δύο ἄθλιοι ἀνῆλθον εἰς τὸν πυργίσκον· μόλις δ' ἀντίκρυσεν αὐτούς, μόλις οἱ ὀφθαλμοὶ του ἀντικατώπρισαν τὴν φλόγα ἣν ἐξέπεμπον οἱ ὀφθαλμοὶ των, ὁ γέρων ὑπάλληλος ἐμάντευσε τὸν σκοπὸν των· δὲν ἀντέταξε μάλιστα οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἀντίστασιν.

Τὰ μόνα ὄντα, ἅτινα ἐπὶ γῆς εἶχε σχετικῶς ἀγαπήσει, ἤρχοντο αὐτὰ ἐκεῖνα νὰ τὸν δολοφονήσωσι.

— Σεῖς!; εἶπε μὲ πικρὰς ἐπιτιμήσεως τόνον.

Καὶ μεθ' ὑψίστης πραότητος τοῖς ἔτεινε τὸν τράχηλον.

Μετὰ τὸν φόνον, ἔρριψαν ἐκ τοῦ παραθύρου τὸ πτώμα καὶ εἶτα ἤρχισαν νὰ ἐρευνῶσι πανταχοῦ.

Ἀλλὰ δὲν εὗρισκον τίποτε... τίποτε...

Μία ῥεδιγκότα ἀπερρακωμένη, τινὲς γραφίδες καὶ εἰκόνες τινὲς ἀγίων, ἀτέχνως ἐζωγραφημέναι, ἦσαν τὰ μόνα ἀντικείμενα ὅσα εὑρον.

Αἶφνης πυρκαϊὰ ἐκρήγνυται πλησίον τῆς οἰκίας ἐκείνης. Σπεύδουσιν οἱ πυροσβέσται μετὰ τῶν ἀντλιῶν, λαὸς ἀκολουθεῖ, καὶ βοήθεια τῆς λάμψεως τῶν φλογῶν ἀνυρίσκεται τὸ πτώμα τοῦ ἀτυχοῦς ὑπαλλήλου.

Σπεύδει ἀμέσως ὁ ἀστυνόμος καὶ κτυπᾷ τὴν θύραν τῆς οἰκίας πρὸ τῆς ὁποίας ἔκειτο τὸ πτώμα, ἀλλ' οὐδεὶς ἀπήντησε.

Ἐν τέλει βιάζονται τὴν θύραν καὶ συλλαμβάνουν ἐπ' αὐτοφῶρῳ τὴν χήραν καὶ τὸν υἱόν της, πλύνοντας τὸ ἔδαφος, τὸ ὁποῖον σταγόνες αἵματος τοῦ θύματός των εἶχον κηλιδώσει.

Ἐπελάδοντο πάραυτα ἀνακρίσεων.

ὑπὸ τὸ παλαιὸν ἐνδυμα, ὅπερ ἐκάλυπτε τοὺς ὤμους τοῦ νεκροῦ, εὑρον θυλάκιον, περιέχον εἴκοσι χιλιάδας ρουβλίων εἰς χαρτονομίσματα καὶ τὴν ἐξῆς διαθήκην:

«Μὴ ἔχων οὐδένα ἕτερον εἰς τὸν κόσμον τοῦτον εἰς ὃν νὰ κληροδοτήσω τοὺς καρποὺς τῶν οἰκονομιῶν μου, ὀρίζω κληρονόμους τῆς περιουσίας μου τοὺς μόνους ἀνθρώπους οἵτινες μὲ ἡγάπησαν, τοὺς οἰκοδεσπότας μου.

Ὁ Θεὸς εἴη μετ' αὐτῶν.»

Κόσμε! πόσα μυστήρια ἐγκλείεις!

JOSEPH LUBOMIRSKY.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ, ὑπὸ Ἰδ. Στρατηγοπούλου.)

ΚΕΦΑΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑ

Β'.

Ἡ τοῦ ἀνθρώπου ὑπῆρξεν ἀνέκαθεν, ἰδίᾳ δὲ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους, τὸ προσφιλὲς μέλημα τῆς πατρικῆς τῶν κρατούντων μερίμνης. Καὶ ὅτε μὲν ἔθεντο ψαλίδα ἢ ξυρὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ὅτε δὲ φραγμὸν τῇ διανοίᾳ· οἱ κρατοῦντες ἠθέλησαν πάντοτε τὸν ἄνθρωπον φαλακρὸν τριχῶν καὶ ἰδεῶν, ἐπ' ἀγαθῷ αὐτοῦ τούτου, ἐννοεῖται. Διότι ἡ μὲν πλειομοnὴ τῶν τριχῶν ἀναπτύσσει ὑπερβάλλουσαν θερμότητα, ἣτις φέρει ἐγκεφαλικάς συμφορήσεις, ἡ δὲ τῶν ἰδεῶν πληθώρα γεννᾷ μηνιγκίτιδα. Ἐνθυμήθητε τὰς Ἀθήνας ἐν ἔτει ἀρειμανίῳ 1880, τί ἐπιδημία, τί θάνατοι, τί κακὸ! Διατί δὲ τοῦτο; διότι ὑπῆρχεν εἰσβολή, πλήμμυρα ἰδεῶν· μεγὰλῃ καὶ μικραὶ ἐστροβίλουν ἐν ταῖς κεφαλαῖς τῶν σφριγόντων ἐπιστράτων· καὶ ὁ μὲν ἐφαντάζετο ἐν τῇ θερμῇ τοῦ χοροῦ ὅτι ἐφόνευε δέκα Τούρκους τὴν ἡμέραν, ὁ δὲ, εὐτυχέστερος ἐκεῖνου,

ὅτι εἶχεν αἰχμαλωτίσει τὸν Ὀσμάν, ἄλλος, πάντων εὐτυχέστατος, ὅτι εἶχε συλλάβει ὅλο τὸ χαρέμι τοῦ πασσᾶ, καὶ ἕκαστος διεννοεῖτο πόσα ἑκατομμύρια νὰ ζητήσῃ ὡς λύτρα. Καὶ ἡ μεγὰλῃ καὶ αἱ μικραὶ ἐχόρευον, ἐχόρευον καὶ τελειωμοὺς δὲν εἶχαν. Δυστυχῶς ἡ μηνιγκίτις ἔκρουε τὸ τύμπανον, καὶ ἀντὶ νὰ πίπτωσι Τούρκοι ἐπιπτον σωρηδὸν ἐπίστρατοι. Τύφος! τύφος! ἐφώναζον οἱ ἱατροὶ καὶ εἰσῆγον εἰς δίκην τὰ ἀθῶα βακτηρίδια. Ἀλλὰ καὶ τί νὰ εἴπωσιν; ὅτι ἡ ἀσθένεια προήρχετο ἐκ πληθώρας ἰδεῶν, ὅτι ἦτο πανοῖδε ἰτις; τοῦτο ἡδύνατο νὰ χαλαρώσῃ πῶς τὸν ζῆλον τῶν ἐπιστράτων καὶ νὰ ζημιωθῇ ἐντεῦθεν ὁ Ἑλληνισμός. Σήμερον οὐδεμία ἰδέα μᾶς ταταράσσει, οὔτε μεγάλη, οὔτε μικρά, καὶ ἄκρα ὑγεία καθ' ὅλον τὸ κράτος· θέλετε λοιπὸν πειστικωτέραν ἀπόδειξιν τῆς ὀλεθρίας τῶν ἰδεῶν ἐπὶ τῆς ὑγείας ἐπιρροῆς; Μακάριοι οἱ λαοί, οἱ ζῶντες ἀνεῦ ἰδεῶν, ὅτι μαθουσάλιος ὁ